

omkring 5 mia. kr. årlig samt et dårligere drikkevand, og der lukkes daglig boringer.

Pesticider er en dyr fornøjelse. Hvis vi forestiller os et måleprogram, som skal måle én gang om året for de pesticider og deres nedbrydningsprodukter, som der bruges, de 150, som jeg nævnte før, kommer vi skønsmæssigt op på et beløb på ca. 10-15 mia. kr. om året bare for at måle, at vi ikke i længere tid indtager drikkevand, der overskrider grænseværdierne.

Op en målekrig er ved at udvikle sig i forsøget på at kontrollere pesticidernes færden. Det viser sig, at der for mange pesticiders vedkommende ikke er tekniske metoder, der kan afsløre dem. Det gælder specielt minimidlerne, hvor én tablet er nok til en hel hektar, fordi de er så ekstremt giftige. Senest så vi endda med Roundup og dets nedbrydningsprodukt AMPA, at myndighederne skulle helt til Holland for at få analyseret for det, og så kunne de måske ikke engang finde ud af det.

Man må spørge sig selv: Hvad er ideen med grænseværdier, når vi ikke kan måle, om de er overskredet?

Derfor må kravet være, at der ikke må tages pesticider i brug, før der er enkle og sikre måle-metoder, der kan følge både moderstoffet og dets nedbrydningsprodukter. Fabrikkerne eller sælgerne skal betale til Vandfonden det, der svarer til omkostningerne ved en årlig måling af deres produkt i de boringer, hvor stoffet bruges.

Op endelig skal der etableres offentlige laboratorier, statslige, amtslige eller kommunale, til at udføre målingerne betalt af Vandfonden.

Selvfølgelig er det svært at regne på de usikre, men sandsynlige effekter af pesticidforbruget, og der er effekter, som det ikke umiddelbart er til at sætte kroner og øre på, f.eks. indflydelsen på folkesundhed, biodiversitet m.v. Det må ikke føre til, at man overser disse aspekter.

Der findes en amerikansk afhandling, »The Pesticide Question« med David Pimentel som redaktør. Det er et eksempel på et seriøst forsøg på at beregne alle eksternalitetsomkostningerne, så forskellige fænomener som mistede nytteinsekter og befolkningens sundhed. Den når frem til, at pesticider koster USA 8 mia. dollars om året, som skal sættes op mod, at det amerikanske landbrug mener, at de har en merindtægt på 16 mia. dollars om året ved at anvende pesticider. Der er altså mange udgifter ved pesticidforbruget, som vi normalt ikke regner med.

Hvad med indtægterne? Statens Planteavl-forsøg skønner, at landbruget årlig tjener 3 mia. kr. ekstra på grund af pesticidforbruget, ifølge et svar fra Landbrugsministeriet. Den årlige landbrugsproduktion er 80 mia. kr. inklusive den værditilvækst, som foregår i forarbejdningsvirksomhederne. De årlige udgifter i primærproduktionen til alt fra såsæd til renteudgifter er på 45 mia. kr. Det årlige offentlige tilskud er mellem 10 og 20 mia. Hvad er så egentlig indtægten ved at anvende pesticider? Hvor meget tjener samfundet, fordi landbruget sprøjter?

Når undersøgelsen laves, skal der selvfølgelig laves en undersøgelse af forskellige økologiske scenarier. Merindtægten på 3 mia. kr. ved at bruge pesticiderne er udregnet i forhold til, at landbruget bare stoppede med at sprøjte og undlod at gøre noget som helst andet i stedet. Der er jo andre muligheder. Derfor skal vi have regnet på nogle af de økologiske produktions-scenarier.

I forbindelse med, at lov om økologisk jordbrugsproduktion blev vedtaget i maj 1987, udgav Miljøministeriet »Økologiske alternativer til dansk landbrug«, som er en økonomisk ressource- og eksportmæssig gennemgang af konventionelt landbrug og fire alternativer, hvor flere eller færre af landbrugets produktionsgrene er omlagt til økologisk produktion. Den har nu 10-års-jubilæum, og med den flotte udvikling, der har været inden for økologisk jordbrug, er tiden absolut moden til at føre arbejdet videre med en ny redegørelse over muligheder og konsekvenser ved økologisk jordbrug.

Der skal være en løbende dialog med det projekt, som Teknologinævnet har sat i gang med beregninger på et scenarie med økologisk jordbrug i Danmark hos PLS Consult til 250.000 kr.

Mange potentielle ulykker kan vi ikke sætte pris på, men de skal stå i regnskabet, så beslutningstagerne bliver mindet om deres eksistens. Der bliver så forhåbentlig taget hensyn til de potentielle ulykker, inden de indtræder og derved bliver lettere at regne på.

Jeg skal fremsætte følgende forslag om motiveret dagsorden på vegne af fru Lis Greibe, Socialdemokratiet, hr. Jens Vibjerg, Venstre, hr. Niels Jørgen Langkilde, Det Konservative Folkeparti, fru Elsebeth Gerner Nielsen, Det Radikale Venstre, fru Sonja Albrink, Centrum-Demokraterne, hr. Aage Brusgaard, Fremskridtspartiet, mig selv, Enhedslisten, og hr. Ole Donner, Dansk Folkeparti: